

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Leven Ende Deughden Vande Vveerdighe Agnes Van
Heilsbagh Gheestelycke Dochter Onder de bestieringhe
der Societeyt Iesv**

Huysmans, Daniel

T'Antwerpen, 1691

IV. Kloeckmoedigheydt inde bewaernisse der Suyverheydt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37188

Den vierden middel die Godt tot vervoorderinghe van haeren Gheestelijcken voortganch voor-g Hewent heeft, vvaerē geestelijke boecken, naementlijck de levens der Heylighen: op dat sy uyt dese boecken soude leeren vvat haer te doen stont, om meer en meer tot haeren Schepper te naerderen. Hier bemerckte sy de lijf-kastydinghen, ende oeffeninghen van andere deughden, die de Heylighen ondernomen hebben. Hoe sy in haer selven dese dinghen uyt-gedruckt heeft, die sy in dese Levens las, sullen de volghende Capittels aenwijfen.

IV. CAPITTEL

Cloeckmoedigheyt inde bewaernisse der Suyverheyt.

AL vvas sy noch seer jonck, is even-wel van't beginsel haerder bekeeringhe, ende oock te voren, met verscheyde aenstooten van onsuuyverheyt bevochten geweest; die de helle tot verderffenisse van dese kloeckmoedighe ziele opgestockt ende Godt tot beproevinge van haer Maeghdelijke reynigheyt toegelaeten heeft. Sy hadde van haer eerste kintsheydt grooten ende sonderlinghen af-keer, soo van alle sonden des vleesch: als van alle persoonen die door het in-volghen van dese ongereghelde lusten, tot haerder zielen verdoemenisse Godt vergrammen. Ende horende dat jemandt slave vvas van soo vuyle genegentheden, dede geerne alle neerstigheyt, om diergedijcke ontuchtigheyt te beletten.

Haeren Vader hadde te Wassenbergh twee huysen, die hy beyde voor sijn vvooninghe hiel. Terwylen dat
hy

hy met sijn huysgesin een van dese twee huysen bewoonde, sloop een maert met een andere vrouw-perfoone in't ander huys, om het selve by nacht te bewaren. *Agnes* hadde ergens ghehoort, dat in dit tweede huys, eenigen onbehoorlijcken ende ontuchtigen handel omgonck, die *Godt* grootelijckx vergramde, ende diefvolgens haer seer mishaeghde. Overfulcks socht klaere kennisse van soo gewichtighe saecke te hebben, om met al haer vermogen dit quaet te verhoeden: ende sloegh met haer suster die ouder vvas, desen raedt. Dat sy te samen, op den spaden avondt, als het tijdt vvas van slaepen, onverwachts naer dat huys souden trecken; ende dese maerte met d'andere vrouw-perfoone naer't eerste huys souden; segghende dat sy dien nacht in dat huys souden verblijven, ende aldaer in hunne plaets slaepen. Dese maerte ende haer mede-gesellinne vielen in't beginsel weygerigh aen soo onverwacht bevel: maer hebben ten lesten moeten wycken aen den wille van dese twee susters, ende verschuyven. De twee gesusters alleen wesende in dat huys, wierden met eenige vreesse bevanghen, als sy begosten alle de perijckelen die in dat huys konden voor-vallen, rijper op te wegen, dan sy te voren gedaen hadden: droeghen groote forge om seer nauwelijckx alle deuren ende vensters te sluyten: bevalen sich in de bewaernisse van *Godt* Almachtigh ende sijn *H. Moeder*: ende gongen te bedde in haer kleederen, om veerdigher op te staen, waert saeke dat iemant, volgens haer achterdencken, by nacht hadde binnen gekomen: Sy stelden beyde haer betrouwen op *Godt*: maer en konden niet wel slaepen, door de woelende ghepeysen, die haer groote bangigheyt ende benaut-

E

heyt

heyt veroorsaecten: ontrent middernacht, hoorden sy wat veselen ontrent de kamer daer sy binnen waren: luysterden wat het was, ende saghen inde duysterheit vanden nacht, die door de maene vermindert wiert eenen man inde kamer komen; sy springen op, ende *Agnes* roept overluyt: *Iesus Maria bewaert ons. Wie is hier? Zijt ghy van Godt, seght de reden van uwe komste: zijt ghy vanden duyvel, vaert inden afgront der helle, ende laet ons onbeschaedicht.*

Desen man door dit onverwacht gheselschap verbaest staende, verfocht dat sy stil-swijgen souden: ende door sijn spreken wiert *Agnes* hem kennende. Vliegt hem in't hayr, soo dat een deel van sijn hayr in haer handt bleef: overgaet hem met straffe woorden ende draeght sich soo kloeckelijck, dat desen man genootfaeckt was te vertrecken. Sy ondersochten by daeghe, lanckx waer hy binnen gekomen was: ende bevonden dat hy een venster overweldight hadde. Sy vernagelden desen inganck, ende siende dat haer achterdencken wel gegront, ende desen eersten tocht wel geluckt was, stelden oock den tweeden keer heymelijck in't selve huyste vernachten. Desen onsuuyveren mensch meynende alsdan ander geselschap te vinden, keert oock den tweeden nacht wederom: die sy wederom verjaeghden als voren. Dit beweeghde dese susters, om noch voorder in dat huys haer Slaep-plaetse te nemen, ende noch meer de sonden te beletten: maer desen persoon, twee reysen soo quaelijck onthaelt zijnde, en keerde voor de derde reyse niet weder. Daer-en-tusschen aerbeyde *Agnes* met haer Suster, om dese twee plichtighe Vrouw-persoonen tot oprechte beternisse van haer quaet leyen te brengen.

Godt

Godt heeft mede gevrocht, ende heeft de gebeden van *Agnes* verhoort: Want een van dese twee vrouwen, tot een Klooster vertrocken, ende d'andere tot den houwelijcken staet gekomen is. Naer dit verhael schrijft *Agnes* aldus: *Och wonderlijcken Godt die dese ende meer sonden aen-siet, ende de sondaeren niet te niet en doet in hunne sonden! maer uwe goetheyt ô Heere, verwacht seer langhmoedelijck onse beternisse.*

Sy bekent diergelijcke gevallen meermaels in haer jonckheyt ontmoet te hebben: maer altijd door Godts genade ende bystant van allen hinder bevrijdt te zijn: ende voeght de volghende gheschiedenisse by de voorgaende.

Sy bemerckte eenighe ongerijmtheyt in eenighe Edel-lieden, die in haer huys woonachtigh vvaeren. T welck haer beweeghde, om met alle neerstigheyt dit geselschap te schouwen, ende in haer kamer te blijven.

Sy vvas eens op't hooghste van 't huys gegaen, om aldaer eenighe lyf-kastydingen t'ondernemen: alswanneer dat jemandt van dese Edel-lieden met quaede meyninge haer quam foecken. *Agnes* dit gewaer wordende, en vondt geenen anderen raedt, als de valdeure vanden folder te sluyten. Dit en vvas quaelijck gheschiet, of desen Edelman tracht de valdeure t'overweldigen. Ghemerckt dat dese valdeure gheen slot en hadde, stont *Agnes* daer boven op, hem segghende dat hy sich niet en soude verfstouten van voorder te komen, ten vvaere saecken hy sijn twee oogen in sijn handt vvilde hebben. Hy dede alle geweld om de deure op te lichten: *Maer door de hulpe van Godt Almachtigh, seght sy, ende door de woorspraecke van sijn H. Moeder, die de Moeder der Suyverheyt is, schein ick soo swaer te wesen,*

dat desen onfuyveren mensch niet in 't minste de deure be-
roeren en konde. Hy vertrock: ende ick loofde Godt, door-sijn
lieve Moeder, welcker hulpe ende bystandt ick ghenoten
hadde.

Als haer jemandt door vvoorden oft andersints ee-
nige onfuyvere genegentheyte te kennen gaf, kreegh
dien van *Agnes* onverwachts eenen kaeck-slagh. 'T
vvelck soo dickwils te doen vvas, dat ongelijke per-
soonen van haer vervremt ende af-keerigh vvaeren,
tot haer groot genoeghen: Want sy in dese afgekeert-
heyte vermaeck nam, ende van alsdan besloten hadde,
voor alle haer leven de Suyverheyte te bewaeren, al en
vvas sy door geen belofte tot de selve in dese tijden
verplicht.

Ghemerckt dat de jonckheyte in soo vele perijcke-
len, ende soo menighvuldighe aen-stooten van dese
leelijcke sonde gestelt is, sach sy klaerlijck dat jonghe
dochters genootsaect zijn haer lichaem in dwanck
te houden, ende krachtighe middelen te gebruycken,
om den duyvel, de wereltd, vleesch ende bloedt t'over-
winnen. Hier door wiert sy tot verscheyde lyf-kastij-
dinghen gedreven, van de vvelcke vvy in 't volgende
Capittel sullen spreken.

V. C A P I T T E L.

Strenghe leven ende lijf-kastijdingen van haer jonckheyte.

GHemerckt dat *Agnes* in dese jaeren gheenen
mensch, maer Godt alleen tot stierman ghehadt
heeft, den welcken buyten andere middelen tot hae-
ren voortganck, haer oock aendreef, tot haet ende lijf-
kastij-